598.

Na osnovu člana 93. i 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 9/17 i 11/21), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 37. redovnoj sjednici, održanoj dana 28. 4. 2026. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Z A K LJ U Č A K

Član 1.

Prihvata se Program rada Sportskog saveza Unsko-sanskog kantona za 2026. godinu.

Član 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-669/26
28. aprila 2026. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Nisvet Jusić

599.

Na osnovu člana 93. i 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 9/17 i 11/21), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 37. redovnoj sjednici, održanoj dana 28. 4. 2026. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Z A K LJ U Č A K

Član 1.

Prihvata se Program rada JU Pedagoški zavod Unsko-sanskog kantona za 2026. godinu.

Član 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-670/26
28. aprila 2026. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Nisvet Jusić

600.

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 5/08), a u vezi s članom 131. stav (1) Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), na prijedlog Kantonalne uprave civilne zaštite, Vlada Unsko-sanskog kantona na 28. sjednici, održanoj dana 6. 5. 2026. godine, d o n o s i

U R E D B U
o formiranju Kantonalne mješovite specijalizirane jedinice civilne zaštite

POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Uredbe)

Ovom Uredbom osniva se Kantonalna mješovita specijalizirana jedinica civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Specijalizirana jedinica), utvrđuje se vrsta jedinice i njena namjena, zadaci koje će obavljati, područje na kojem će djelovati, način popune jedinice ljudstvom, materijalno-tehničkim sredstvima i drugim sredstvima koja su potrebna za rad jedinice, način organiziranja i provođenja obuke, osposobljavanja pripadnika Specijalizirane jedinice, kao i obaveze Kantonalne uprave civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Uprava) u vezi vršenja svih poslova na organiziranju, popuni, materijalno-tehničkom opremanju, obučavanju i osposobljavanju pripadnika ove jedinice.

Član 2.
(Izvođenje složenijih spasilačkih intervencija)

Specijalizirana jedinica namijenjena je za izvršavanje složenijih spasilačkih intervencija koje zahtijevaju brzu i efikasnu akciju spašavanja života i zdravlja ljudi i materijalnih dobara, kada organizovane snage zaštite i spašavanja općina/gradova nisu dovoljne da brzo i efikasno izvrše sve zadatke na zaštiti i spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara, kada prijeti neposredna opasnost od nastanka prirodne i druge nesreće ili je nastala prirodna i druga nesreća.

POGLAVLJE II. ORGANIZOVANJE, ZADACI I SASTAV SPECIJALIZIRANE JEDINICE CIVILNE ZAŠTITE

Član 3.
(Organizovanje Specijalizirane jedinice)

U sastavu Specijalizirane jedinice nalaze se četiri tima i to:

a) Tim za spašavanje iz ruševina i urbanu pretragu terena – USAR,
b) Tim za spašavanje sa visina i ruralno traganje i spašavanje,
c) Tim za gašenje požara,
d) Tim za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom.

Član 4.
(Poslovi i zadaci Specijalizirane jedinice)

Timovi iz člana 3. ove Uredbe vrše sljedeće poslove i zadatke:

a) Tim za spašavanje iz ruševina i urbanu pretragu terena – USAR:
   - otkriva, pronalazi i spašava ljude zatrpane u ruševinama i spašava ugrožene i nastradale iz oštećenih objekata;
   - izviđa ruševine, osigurava oštećene i pomjerene dijelove konstrukcija zgrada i objekata radi sprječavanja zarušavanja;
   - traga, locira i spašava povrijeđena lica iz ruševina ili krhotina (kao što su srušeni stambeni objekti ili saobraćajne nezgode);
   - spašava ljude zatrpane u ruševinama korištenjem odgovarajućih tehničkih sredstava, pasa tragača i drugih tehnika;
   - povrijeđenim licima iz ruševina ili krhotina organizuje prvu medicinsku pomoć i transport sa nepristupačnih ili teško pristupačnih područja do najbližih sigurnih prihvatilišta medicinskog zbrinjavanja (zdravstvene ustanove);
   - čisti ruševine upotrebom odgovarajućih mašina, uređaja i drugog namjenskog alata i sredstava radi spašavanja povrijeđenih lica;
   - spašava ljude i materijalna dobra iz oštećenih objekata od požara i sa viših spratova;
   - izvlači materijalna dobra izvan zona rušenja;
   - vrši druge poslove i zadatke iz svoje nadležnosti za koje je osposobljen;

b) Tim za spašavanje sa visina i ruralno traganje i spašavanje:
   - spašavanje ljudi i materijalnih dobara iz teško pristupačnih planinskih predjela, lavina i kanjona, iz podzemnih objekata i na mirnim i divljim vodama na području na kojem bude angažovan;
   - povrijeđenim licima organizuje prvu medicinsku pomoć i transport sa nepristupačnih i teško pristupačnih područja do najbližih sigurnih prihvatilišta medicinskog zbrinjavanja (zdravstvene ustanove);

c) Tim za gašenje požara angažuje se za obavljanje sljedećih poslova i zadataka:
   - učestvuje u akcijama gašenja požara na otvorenom prostoru;
   - vrši gašenje požara i zaštitu od požara na šumama i šumskom zemljištu, zaštićenim područjima prirode, poljoprivrednim površinama, stambenim, privrednim i drugim javnim objektima i prevoznim sredstvima;
   - pruža pomoć u gašenju požara na stambenim i drugim zgradama i objektima i drugoj imovini na pogođenom prostoru (prilikom vatrogasnih intervencija);
   - vrši sprječavanje prenošenja vatre na okolne objekte i prostore;
   - učestvuje u spašavanju ljudi i materijalnih dobara u većim saobraćajnim nesrećama;
   - poduzima aktivnosti na spašavanju ljudi i materijalnih dobara koji su ugroženi požarom;
   - osigurava polustambene, mobilne i druge odgovarajuće instalacije i uređaje za gašenje požara;
   - vrši druge poslove zaštite i spašavanja za koje je osposobljen;

d) Tim za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom:

- spašavanje ljudi i materijalnih dobara na rijekama, jezerima, moru i poplavljenim područjima;
- osigurava i vrši prevoz ljudi i materijalnih dobara preko rijeka, jezera i poplavljenih područja;
- spašava ljude i materijalna dobra na brzim vodama;
- evakuira ljude iz ugroženih / poplavljenih područja do najbližih sigurnih prihvatilišta organizovanog zbrinjavanja (zdravstvene ustanove);
- traži utopljena lica iz jezera, rijeka, bunara i drugih mjesta koji su ugroženi vodom;
- vrši snabdijevanje poplavom ugroženog stanovništva potrebnim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja;
- vrši izvlačenje utopljenika, materijalnih dobara i uginulih životinja iz vode;
- pruža podršku drugim službama i jedinicama na ispumpavanju vode iz poplavljenih objekata;
- vrši i druge poslove i zadatke iz svoje nadležnosti za koje je osposobljen.

POGLAVLJE III. POPUNA LJUDSTVOM I OPREMANJE MATERIJALNO - TEHNIČKIM SREDSTVIMA

Član 5.
(Sastav Specijalizirane jedinice)

(1) Sastav Specijalizirane jedinice utvrđuje se ličnom i materijalnom formacijom, u skladu sa članom 43. Pravilnika o organizovanju službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, njihovim poslovima i načinu rada („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 77/06, 52/22 i 42/23).

(2) Lična i materijalna formacija Specijalizirane jedinice nalazi se u prilogu ove Uredbe i čini njen sastavni dio.

Član 6.
(Popuna Specijalizirane jedinice)

(1) Popuna Specijalizirane jedinice vrši se ljudstvom iz kantonalnih službi zaštite i spašavanja, udruženja građana, dobrovoljnih vatrogasnih društava sa područja Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton) i drugih obveznika civilne zaštite koji imaju stručna znanja i vještine potrebne za vršenje poslova i zadataka iz njene nadležnosti.

(2) Angažovanje iz stava (1) ovog člana vrši se na osnovu pojedinačnih rješenja koje donosi Uprava.

(3) Popuna materijalno - tehničkim sredstvima (u daljnjem tekstu: MTS) vrši se u skladu sa Uredbom o načinu davanja i vraćanja materijalnih sredstava uzetih za potrebe civilne zaštite („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 23/04 i 38/06).

(4) Nabavka MTS iz stava (3) ovog člana vrši se prema godišnjem planu opremanja, koji izrađuje Uprava.

POGLAVLJE IV. PODRUČJE DJELOVANJA SPECIJALIZIRANE JEDINICE I NJENO ANGAŽOVANJE

Član 7.
(Područje djelovanja Specijalizirane jedinice)

Specijalizirana jedinica će poslove iz svoje nadležnosti obavljati na cijelom području Kantona, u svim slučajevima kada organizirane snage zaštite i spašavanja općine/grada, na čijem području je nastala ili prijeti da nastane prirodna i druga nesreća, nisu dovoljne da brzo i efikasno izvrše sve zadatke na zaštiti i spašavanju života i zdravlja ljudi i materijalnih dobara, a prema ukazanoj potrebi i u aktivnostima pružanja pomoći unesrećenima na drugim područjima Bosne i Hercegovine i u inostranstvu.

Član 8.
(Angažovanje Specijalizirane jedinice)

(1) Angažovanje Specijalizirane jedinice vrši se na zahtjev općinskog/gradskog štaba civilne zaštite u slučajevima:

a) proglašenja prirodne i druge nesreće na njihovom području,
b) za vrijeme vježbi,
c) obuke,
d) ratnog stanja,
e) u slučaju neposredne opasnosti od nastanka prirodne i druge nesreće, kada je njeno angažovanje neophodno, bez obzira da li je u

općini / gradu proglašeno stanje prirodne i druge nesreće.

(2) Angažovanje Specijalizirane jedinice na drugim područjima Bosne i Hercegovine vrši se na zahtjev Federalnog štaba civilne zaštite.
(3) Angažovanje Specijalizirane jedinice u inostranstvu vrši se na zahtjev Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, u skladu sa međunarodnim konvencijama i bilateralnim sporazumima o saradnji u oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala te Mehanizmom Evropske unije za civilnu zaštitu.
(4) Zahtjev iz stavova (1), (2) i (3) ovog člana podnosi se Upravi, a Uprava isti prosljeđuje Kantonalnom štabu civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Štab), koji odlučuje o zahtjevu izdavanjem naredbe o angažovanju Specijalizirane jedinice.
(5) U slučaju hitne potrebe, angažovanje Specijalizirane jedinice može narediti i komandant Štaba, ako se sjednica Štaba ne može odmah sazvati.
(6) U slučaju da je komandant Štaba odsutan ili iz drugih razloga spriječen da vrši svoju dužnost, naređenje za angažovanje Specijalizirane jedinice izdaje načelnik Štaba.
(7) O razlozima za angažovanje Specijalizirane jedinice, pod uslovima iz stavova (4), (5) i (6) ovog člana, komandant, odnosno načelnik Štaba, dužan je na prvoj sjednici upoznati članove Štaba.

Član 9.
(Naredba o angažovanju Specijalizirane jedinice)

Naredba o angažovanju Specijalizirane jedinice sadrži:

a) naziv jedinice ili tima iz njenog sastava koji se angažuje,
b) područje na kojem će djelovati,
c) vrijeme angažovanja,
d) obaveze Uprave u vezi sa realizacijom naredbe Štaba.

Član 10.
(Komandovanje Specijaliziranom jedinicom)

(1) Komandovanje Specijaliziranom jedinicom, u svim slučajevima njenog angažovanja, po naredbi Štaba vrši starješina jedinice, a komandovanje u slučajevima angažovanja nekog od timova Specijalizirane jedinice, vrši vođa tima koji se angažuje.
(2) Poslove iz svoje nadležnosti Specijalizirana jedinica vrši samostalno, a po potrebi može biti angažovana i kao pomoć kantonalnim službama zaštite i spašavanja koje se aktiviraju na ugroženom području.
(3) U slučajevima kada se Specijalizirana jedinica angažuje na području općine/grada na čijem području je nastala prirodna i druga nesreća, ona izvršava zadatke iz svoje nadležnosti na lokalitetu koje odredi štab civilne zaštite općine/grada koji na tom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja, odnosno postupa po naredbama tog štaba.

POGLAVLJE V. NADLEŽNOSTI UPRAVE

Član 11.
(Poslovi Uprave u odnosu na Specijaliziranu jedinicu)

(1) Uprava vrši sve poslove koji se odnose na formiranje i funkcionisanje Specijalizirane jedinice i to:

a) predlaže ličnu i materijalnu formaciju jedinice;
b) vrši popunu Specijalizirane jedinice ljudstvom i MTS u skladu sa ličnom i materijalnom formacijom;
c) vrši planiranje i nabavku opreme i MTS potrebnih za njen rad;
d) planira, organizuje i izvodi obuku i osposobljavanje njenih pripadnika;
e) vrši pripreme za njeno angažovanje;
f) planira i obezbjeđuje finansijska sredstva potrebna za naknade i druge troškove kada jedinica bude angažovana na vršenju zadataka iz svoje nadležnosti;
g) vrši i druge poslove koji se odnose na organizovanje, pripremanje i angažovanje Specijalizirane jedinice.

(2) Uprava će donijeti standardno operativne procedure - SOP koje se moraju ispoštovati da bi Specijalizirana jedinica mogla biti angažovana.

POGLAVLJE VI. OBUČAVANJE I OSPOSOBLJAVANJE PRIPADNIKA SPECIJALIZIRANE JEDINICE

Član 12.
(Obučavanje i osposobljavanje)

(1) Obučavanje i osposobljavanje pripadnika Specijalizirane jedinice za vršenje poslova i zadataka iz svoje nadležnosti provodi se po nastavnom planu i programu obuke koji donosi direktor Federalne uprave civilne zaštite.

(2) Pored zajedničke obuke, starješina Specijalizirane jedinice i vođe timova obučavaju se i kroz specijalističke kurseve/seminare koji se organizuju svake godine.

POGLAVLJE VII. FINANSIRANJE SPECIJALIZIRANE JEDINICE

Član 13.
(Osiguranje finansijskih sredstava za nabavku sredstava i opreme)

(1) Finansijska sredstva potrebna za obavljanje poslova iz nadležnosti Specijalizirane jedinice planiraju se i obezbjeđuju u Budžetu Kantona - Kantonalna uprava civilne zaštite.

(2) Finansijska sredstva po osnovu člana 180. Zakona o zaštiti i spašavanju za potrebe finansiranja Specijalizirane jedinice planiraju se u skladu sa Odlukom o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 4/12, 80/13 i 20/20).

POGLAVLJE VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.
(Prestanak važenja ranije Uredbe)

Danom stupanja na snagu ove Uredbe prestaje da važi Uredba o formiranju Kantonalne mješovite specijalizirane jedinice civilne zaštite („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 2/09).

Član 15.
(Stupanje na snagu)

Ova Uredba stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 03-02-44-577/2026
6. maja 2026. godine
Bihać

PREMIJER KANTONA
mr. sci. Mustafa Ružnić

STANDARDNO OPERATIVNE PROCEDURE

ZA ANGAŽOVANJE KANTONALNE MJEŠOVITE SPECIJALIZIRANE JEDINICE CIVILNE ZAŠTITE UNSKO-SANSKOG KANTONA

Na osnovu člana 66., i 67. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine",broj:35/05), člana 11. stav (2) Uredbe o formiranju Kantonalne mješovite specijalizirane jedinice civilne zaštite Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 13/26), direktor Kantonalne uprave civilne zaštite, d o n o s i :

STANDARDNO OPERATIVNE PROCEDURE ZA ANGAŽOVANJE KANTONALNE MJEŠOVITE SPECIJALIZIRANE JEDINICE CIVILNE ZAŠTITE UNSKO-SANSKOG KANTONA

1. UVOD

1.1. Opće odredbe

Standardno operativne procedure (u daljnjem tekstu: SOP) predstavljaju jedinstveni dokument kojim se uređuje način angažovanja, mobilizacije, komandovanja, koordinacije i izvršavanja zadataka Kantonalne mješovite specijalizirane jedinica civilne zaštite Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Specijalizirana jedinica) u slučaju prirodnih i drugih nesreća. SOP-e uspostavljaju standardizovane postupke koji omogućavaju brzo, efikasno, koordinirano i sigurno djelovanje svih učesnika sistema zaštite i spašavanja, uz jasno definisane nadležnosti, odgovornosti i procedure. Primjena ovih procedura ima za cilj smanjenje vremena reakcije i povećanje operativne spremnosti.

1.2. Razlozi donošenja

Ove procedure donose se radi:

- *standardizacije operativnog postupanja;*
- *unapređenja koordinacije;*
- *efikasnijeg korištenja ljudskih i materijalnih resursa;*
- *povećanja sigurnosti pripadnika Specijalizirane jedinice;*
- *osiguranja jedinstvenog sistema komandovanja;*
- *usklađivanja rada sa zakonima, podzakonskim aktima i planovima zaštite i spašavanja.*

2. PRAVNI OSNOV

SOP-e zasnivaju se na važećem zakonodavnom okviru Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Unsko-sanskog kantona, uključujući:

- *Okvirni Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini ("Službene novine BiH" broj: 05/08);*
- *Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 39/03, 22/06 i 43/10);*
- *Zakon o organizaciji i nadležnostima kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 20/21-prečišćeni tekst i 13/24);*
- *Uredbu o formiranju Kantonalne mješovite specijalizirane jedinice civilne zaštite Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 13/26);*
- *Pravilnik o organizovanju službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, njihovim poslovima i načinu rada ("Službene novine Federacije BiH", broj: 77/06 i 55/22);*
- *Pravilnik o organizovanju i funkcionisanju operativnih centara civilne zaštite ("Službene novine Federacije BiH", broj: 9/19);*
- *Plan zaštite i spašavanja Unsko-sanskog kantona od prirodnih i drugih nesreća;*
- *Procjenu ugroženosti Unsko-sanskog kantona od prirodnih i drugih nesreća;*
- *Procjenu ugroženosti Unsko-sanskog kantona od požara;*

U slučaju izmjena propisa, SOP-e usklađuju se sa novim zakonskim i podzakonskim rješenjima.

3. SVRHA SOP-a

Svrha SOP-a jeste uspostavljanje jedinstvenog sistema operativnog djelovanja Specijalizirane jedinice tokom svih faza odgovora na prirodne i druge nesreće.
Posebno se uređuju:

- *način prijema i obrade dojava o nesreći;*
- *procjena rizika i situacije;*
- *kriteriji za angažovanje jedinice;*
- *mobilizacija ljudstva;*
- *mobilizacija opreme i materijalno-tehničkih sredstava;*
- *komandovanje i koordinacija;*
- *komunikacija između svih učesnika;*
- *sigurnost pripadnika;*
- *logistička podrška;*
- *demobilizacija;*
- *završno izvještavanje i analiza.*

4. CILJEVI SOP-a

Osnovni ciljevi SOP-a su:

- *osigurati pravovremenu reakciju;*
- *uspostaviti jedinstven sistem komandovanja;*
- *zaštititi živote i zdravlje stanovništva;*
- *zaštititi materijalna dobra i okoliš;*
- *povećati sigurnost pripadnika jedinice;*
- *unaprijediti međusobnu koordinaciju svih službi;*
- *omogućiti racionalno korištenje raspoloživih resursa;*
- *skratiti vrijeme mobilizacije;*
- *osigurati kontinuirano izvještavanje;*
- *omogućiti objektivnu analizu svake intervencije.*

5. PODRUČJE PRIMJENE

SOP-e se primjenjuju na:

- *Kantonalnu mješovitu specijaliziranu jedinicu civilne zaštite;*
- *Kantonalnu upravu civilne zaštite Unsko-sanskog kantona;*
- *Kantonalni štab civilne zaštite;*
- *Kantonalni operativni centar civilne zaštite;*

SOP-e se primjenjuju u slučaju:

- *poplava;*
- *klizišta;*
- *zemljotresa;*
- *požara otvorenog prostora;*
- *velikih snježnih padavina;*
- *olujnog nevremena;*
- *industrijskih i tehnoloških nesreća;*

- *saobraćajnih nesreća većih razmjera;*
- *hemijskih, bioloških i radioloških akcidenata;*
- *epidemija i drugih vanrednih događaja;*
- *vježbe;*
- *svih drugih situacija kada je potrebno angažovanje Specijalizirane jedinice.*

6. NADLEŽNOSTI I ODGOVORNOSTI

6.1. Kantonalna uprava civilne zaštite

Kantonalna uprava civilne zaštite:

- *prati stanje, vrši pripreme za zaštitu i spašavanje;*
- *organizuje i koordinira aktivnosti;*
- *vodi evidenciju Specijalizirane jedinice i materijalno-tehničkih sredstava;*
- *predlaže angažovanje Specijalizirane jedinice;*
- *organizuje obuku i uvježbavanje;*
- *koordinira aktivnosti tokom većih prirodnih i drugih nesreća.*

6.2. Kantonalni štab civilne zaštite

Kantonalni štab civilne zaštite:

- *rukovodi akcijama zaštite i spašavanja kada je aktiviran;*
- *donosi naredbe o angažovanju raspoloživih snaga;*
- *određuje prioritete djelovanja;*
- *koordinira rad svih učesnika;*
- *zahtijeva dodatne snage kada postojeće nisu dovoljne.*

6.3. Direktor Kantonalne uprave civilne zaštite

Direktor Kantonalne uprave civilne zaštite:

- *osigurava provođenje SOP-a;*
- *naređuje pripremu i aktiviranje raspoloživih kapaciteta u skladu sa ovlaštenjima;*
- *usmjerava rad stručnih službi;*
- *osigurava komunikaciju sa nadležnim organima.*

6.4. Starješina Specijalizirane jedinice

Starješina Specijalizirane jedinice:

- *odgovoran je za spremnost jedinice;*
- *provjerava ljudstvo i opremu;*
- *rukovodi jedinicom;*
- *provodi dobijenu naredbu;*
- *osigurava sigurnost pripadnika.*

7. KRITERIJI ZA ANGAŽOVANJE SPECIJALIZIRANE JEDINICE

7.1. Specijalizirana jedinica može biti angažovana kada:

- *postoji neposredna opasnost po stanovništvo;*
- *postoje posljedice koje prevazilaze mogućnosti redovnih službi;*
- *postoji potreba za specijalizovanom opremom i znanjem;*
- *zahtjev dostavi nadležni organ;*
- *postoji naredba nadležnog štaba ili ovlaštenog rukovodioca.*

7.2. Procjena potrebe za angažovanjem

Prije angažovanja procjenjuju se:

- *vrsta nesreće;*
- *obim ugroženog područja;*
- *broj ugroženih osoba;*
- *potrebne sposobnosti;*
- *raspoložive snage;*
- *vremenski uslovi;*
- *rizik za pripadnike jedinice.*

7.3. Prioriteti angažovanja

Kod donošenja naredbe prioritet imaju:

- *spašavanje života ljudi;*
- *zaštita djece, starijih i ugroženih kategorija;*
- *sprečavanje širenja nesreće;*
- *zaštita kritične infrastrukture;*
- *zaštita materijalnih dobara.*

8. OPERATIVNA SPREMNOST

Stepen operativne spremnosti Specijalizirane jedinice, kojim se omogućava pravovremeno reagovanje u slučaju nastanka prirodne i druge nesreće. U redovnom stanju Kantonalna uprava civilne zaštite i Specijalizirana jedinica:

- *održavaju personalne evidencije;*
- *provjeravaju raspoloživost opreme;*
- *zdravstvenu i psihofizičku sposobnost;*
- *provode obuku i vježbe;*
- *održavaju sredstva veze;*
- *ažuriraju planove i procedure;*
- *pripremaju se za eventualno angažovanje.*

9. KANTONALNI OPERATIVNI CENTAR CIVILNE ZAŠTITE

9.1. Zadaci Kantonalnog operativnog centra

- *prima informacije;*
- *provjerava vjerodostojnost podataka;*
- *obavještava nadležne osobe;*
- *vodi djelovodnik informacija i akata;*
- *prati stanje na terenu;*
- *uspostavlja komunikaciju sa Specijaliziranom jedinicom;*
- *izrađuje izvještaje.*

9.2. Djelovodnik informacija i akata

Operativni centar vodi hronološki zapis:

- *vrijeme prijema informacije;*
- *poduzete aktivnosti;*
- *primljene izvještaje;*
- *izdate naredbe;*
- *stanje angažovanih snaga.*

10. PROCJENA SITUACIJE PRIJE ANGAŽOVANJA

10.1. Osnovni elementi procjene

Prije donošenja naredbe o angažovanju procjenjuju se:

- Opasnost

- *vrsta događaja;*
- *mogućnost pogoršanja;*
- *trajanje opasnosti.*

- Posljedice

- *ugroženost stanovništva;*
- *ugroženost objekata;*
- *prekid infrastrukture.*

- Potrebne snage

- *broj pripadnika;*
- *vrsta jedinice;*
- *potrebna oprema;*
- *vrijeme djelovanja.*

10.2. Procjena rizika za pripadnike

Prije upućivanja Specijalizirane jedinice obavezno se procjenjuje:

- *opasnost od urušavanja;*
- *prisustvo opasnih materija;*
- *vremenski uslovi;*
- *fizičko opterećenje;*
- *potreba za zaštitnom opremom.*

11. DONOŠENJE NAREDBE O ANGAŽOVANJU

11.1. Elementi naredbe

Naredba o angažovanju Specijalizirane jedinice treba sadržavati:

- *naziv jedinice ili tima iz njenog sastava koji se angažuje;*
- *područje na kojem će djelovati;*
- *vrijeme angažovanja;*
- *zadatak jedinice;*
- *vrijeme polaska;*
- *lice odgovorno za rukovođenje;*
- *posebne sigurnosne mjere;*
- *zadaci Kantonalnog operativnog centra civilne zaštite;*
- *obaveze Kantonalne uprave civilne zaštite u vezi sa realizacijom naredbe Kantonalnog štaba.*

12. MOBILIZACIJA SPECIJALIZIRANE JEDINICE

12.1. Pokretanje mobilizacije

Mobilizacija obuhvata:

- *pozivanje pripadnika;*
- *okupljanje jedinice;*
- *provjeru identiteta;*
- *pregled opreme;*

- *pripremu vozila;*
- *izdavanje zadatka.*

12.2. Način pozivanja pripadnika

Pozivanje se može izvršiti putem:

- *telefonske veze;*
- *SMS poruke;*
- *radio-veze;*
- *elektronske komunikacije;*
- *ličnog uručenja poziva.*

12.3. Sadržaj poziva

Poziv mora sadržavati: ko poziva; razlog pozivanja; mjesto okupljanja; vrijeme dolaska; potrebnu ličnu opremu; kontakt osobu.

12.4. Kontrolna lista starješine pri mobilizaciji

Aktivnost:

- *primljena naredba za angažovanje;*
- *provjereno ljudstvo;*
- *provjereno vozilo;*
- *određeno mjesto okupljanja;*
- *uspostavljena veza sa Operativnim ceentrom;*
- *izvršen polazak.*

13. IZLAZAK JEDINICE NA MJESTO INTERVENCIJE

13.1. Priprema za pokret

Nakon završene mobilizacije komandir jedinice vrši završnu provjeru:

- *broja pripadnika;*
- *raspoloživosti zaštitne opreme;*
- *ispravnosti sredstava veze;*
- *opremljenosti vozila;*
- *potrebnih alata i materijalno-tehničkih sredstava;*
- *dokumentacije za praćenje intervencije.*

Starješina jedinice prije polaska upoznaje pripadnike sa:

- *vrstom zadatka;*
- *lokacijom djelovanja;*
- *mogućim opasnostima;*
- *pravilima sigurnosti;*
- *načinom komunikacije.*

13.2. Kretanje jedinice

Tokom kretanja do mjesta događaja:

- *vozači postupaju prema pravilima sigurnog upravljanja vozilom;*
- *održava se formacija kretanja ukoliko se koristi više vozila;*
- *komandir održava komunikaciju sa Operativnim centrom;*
- *ne vrše se samostalna odstupanja od zadate rute bez odobrenja.*

U slučaju promjene situacije na terenu, komandir može zahtijevati:

- *izmjenu pravca kretanja;*
- *dodatne informacije;*
- *dodatne snage ili opremu.*

14. DOLAZAK NA MJESTO DOGAĐAJA

14.1. Prijava dolaska

Po dolasku na mjesto intervencije starješina jedinice:

- *javlja dolazak Operativnom centru;*
- *uspostavlja kontakt sa rukovodiocem akcije;*
- *potvrđuje broj pripadnika i raspoloživa sredstva;*
- *prima zadatak.*

14.2. Prvobitna procjena situacije

Po dolasku jedinica ne započinje rad prije izvršene osnovne procjene:

- *bezbjednosti prostora;*
- *postojećih opasnosti;*
- *ugroženih osoba;*
- *mogućnosti pristupa;*
- *potrebnih zaštitnih mjera.*

Starješina jedinice mora obustaviti djelovanje ukoliko postoji neposredna opasnost za život pripadnika.

14.3. Upoznavanje sa situacijom

- *Rukovodilac akcije upoznaje starješinu jedinice sa:*
- *trenutnim stanjem;*
- *izvršenim aktivnostima;*
- *prioritetima;*
- *zadacima jedinice;*
- *granicama odgovornosti.*

15. USPOSTAVLJANJE KOMANDNOG MJESTA

15.1. Namjena komandnog mjesta

Komandno mjesto služi za:

- *rukovođenje akcijom;*
- *donošenje odluka;*
- *koordinaciju učesnika;*
- *razmjenu informacija;*
- *praćenje napretka intervencije.*

15.2. Izbor lokacije

Komandno mjesto treba biti:

- *izvan neposredne zone opasnosti;*
- *dostupno za komunikaciju;*
- *prepoznatljivo učesnicima;*
- *dovoljno sigurno za rad komandnog osoblja.*

15.3. Organizacija komandnog mjesta

Komandno mjesto čine:

- *rukovodioc akcije;*
- *predstavnici angažovanih službi i štaba civilne zaštite;*
- *starješina Specijalizirane jedinice ili vođu tima;*
- *mobilni operativni centar;*
- *logistička podrška.*

16. ORGANIZACIJA RADA JEDINICE NA TERENU

16.1. Osnovni principi rada

Specijalizirana jedinica izvršava zadatke prema principima:

- *jasne naredbe;*
- *kontrolisanog djelovanja;*
- *timskog rada;*
- *sigurnosti pripadnika;*
- *stalne komunikacije.*

16.2. Raspored zadataka

Starješina jedinice određuje:

- *izvršioce zadataka;*
- *osobu za komunikaciju;*
- *osobu za evidenciju;*
- *rezervne kapacitete.*

16.3. Zone djelovanja

Po potrebi se određuju:

- *Zona neposrednog djelovanja-prostor u kojem se izvode aktivnosti spašavanja i zaštite.*
- *Zona podrške-prostor za opremu, vozila i logistiku.*
- *Zona sigurnosti- prostor za odmor, okupljanje i pripremu.*

17. IZVRŠAVANJE OPERATIVNIH ZADATAKA

Specijalizirana jedinica izvršava sljedeće operativne zadatke:

- *spašavanje ugroženih osoba;*
- *evakuaciju stanovništva;*
- *pomoć pri zbrinjavanju;*
- *zaštitu i spašavanje materijalnih dobara;*
- *ispumpavanje vode;*
- *uklanjanje prepreka;*
- *pomoć kod klizišta;*
- *pretragu terena;*
- *gašenje požara ;*
- *pomoć drugim službama;*
- *druge zadatke određene naredbom.*

18. KOMUNIKACIJA TOKOM INTERVENCIJE

18.1. Pravila komunikacije

Komunikacija mora biti:

- *kratka;*
- *jasna;*
- *tačna;*
- *pravovremena.*

18.2. Obavezna izvještavanja

Starješina jedinice izvještava:

- *nakon dolaska;*
- *nakon izvršene procjene;*
- *nakon završetka značajne aktivnosti;*
- *kod promjene rizika;*
- *kod potrebe za dodatnim snagama.*

18.3. Vanredna izvještavanja

Vanredno izvještavanje se vrši kada:

- *dođe do povrede pripadnika;*
- *nastane nova opasnost;*
- *nedostaju sredstva;*
- *zadatak nije moguće izvršiti;*
- *situacija zahtijeva promjenu prioriteta.*

19. SIGURNOST PRIPADNIKA JEDINICE

19.1. Osnovna pravila sigurnosti

Svaki pripadnik Specijalizirane jedinice dužan je:

- *koristiti propisanu zaštitnu opremu;*
- *postupati prema naređenjima;*
- *prijaviti opasnosti;*
- *ne ulaziti u rizične zone bez odobrenja;*
- *čuvati vlastitu sigurnost i sigurnost drugih.*

19.2. Lična zaštitna oprema

Prema vrsti zadatka može se koristiti:

- *zaštitna kaciga;*
- *zaštitna obuća;*
- *rukavice;*
- *reflektirajući prsluk;*
- *zaštitno odijelo;*
- *zaštita disajnih organa;*
- *druga specijalizovana oprema.*

19.3. Odmor i smjena pripadnika

Starješina organizuje:

- *raspored rada;*
- *odmor;*
- *zamjenu ekipa;*
- *kontrolu fizičkog stanja pripadnika.*
- *Posebna pažnja posvećuje se:*
- *dugotrajnim intervencijama;*
- *visokim temperaturama;*
- *hladnoći;*
- *radu u otežanim uslovima.*

20. LOGISTIČKA PODRŠKA TOKOM ANGAŽOVANJA

20.1. Opće odredbe

Logistička podrška predstavlja skup aktivnosti kojima se osiguravaju uslovi za nesmetan rad Specijalizirane jedinice. Za organizaciju logistike odgovorna je Kantonalna uprava civilne zaštite. Logistička podrška obuhvata:

- *obezbjeđenje opreme;*
- *dopunu potrošnog materijala;*
- *ishranu i snabdijevanje vodom;*
- *prevoz ljudstva i sredstava;*
- *održavanje opreme;*
- *zamjenu neispravnih sredstava;*
- *administrativnu podršku.*

20.2. Zahtjev za logistiku

Zahtjev za logističku podršku podnosi:

- *starješina jedinice;*
- *vođa tima;*
- *rukovodilac akcije;*
- *nadležni štab civilne zaštite.*

20.3. Zahtjev za dodatnim resursima

Kada raspoloživi kapaciteti nisu dovoljni, starješina jedinice dostavlja zahtjev koji mora sadržavati:

- *vrijeme zahtjeva;*
- *podnosilac zahtjeva;*
- *lokacija;*
- *vrsta potrebne pomoći;*
- *broj ljudi;*
- *potrebna oprema;*
- *prioritet;*
- *rok dostave;*

21. UPRAVLJANJE MATERIJALNO-TEHNIČKIM SREDSTVIMA

21.1. Evidencija opreme

Za svako angažovanje vodi se evidencija:

- *naziva sredstva;*
- *inventarskog broja;*
- *količine;*
- *stanja prije upotrebe;*
- *stanja nakon povratka;*
- *eventualnih oštećenja.*

21.2. Izdavanje opreme

Prije izlaska na teren vrši se:

- *pregled opreme;*
- *zaduženje opreme;*
- *evidentiranje korisnika;*
- *potvrda preuzimanja.*

21.3. Povrat opreme
Po završetku zadatka:

- *oprema se vraća;*
- *vrši se pregled;*
- *evidentiraju se kvarovi;*
- *pokreće se postupak popravke ili zamjene.*

22. EVIDENCIJA LJUDSTVA

22.1. Evidencija angažovanih pripadnika
Komandir jedinice vodi evidenciju:
22.2. Kontrola prisutnosti
Prilikom okupljanja jedinice vrši se:

- *prozivka;*
- *provjera identiteta;*
- *provjera zdravstvenog stanja;*
- *raspored na zadatke.*

23. IZVJEŠTAVANJE TOKOM INTERVENCIJE

23.1. Opći principi izvještavanja
Izvještavanje mora biti:

- *tačno;*
- *objektivno;*
- *pravovremeno;*
- *usmjereno prema donosiocu odluka.*

23.2. Vrste izvještaja
Tokom angažovanja koriste se:

- *početni izvještaj;*
- *vanredni izvještaj;*
- *završni izvještaj.*

24. POSTUPAK KADA SU POTREBNE DODATNE SNAGE

24.1. Razlozi za traženje pomoći
Dodatne snage mogu se zahtijevati kada:

- *postojeći kapaciteti nisu dovoljni;*
- *nastane proširenje područja nesreće;*
- *potrebna je specijalna oprema;*
- *postoji dugotrajna intervencija;*
- *ugrožena je sigurnost angažovanih snaga.*

24.2. Postupak zahtijevanja pomoći
Komandir jedinice:

- *procjenjuje potrebu;*
- *obavještava rukovodioca akcije;*
- *dostavlja obrazloženi zahtjev;*
- *navodi potrebne kapacitete;*
- *prati realizaciju zahtjeva.*

25. PREDAJA DUŽNOSTI I SMJENA EKIPA

25.1. Razlozi za smjenu

Smjena se provodi zbog:

- *zamora pripadnika;*
- *dugotrajnog djelovanja;*
- *promjene zadataka;*
- *potrebe za odmorom.*

25.2. Postupak primopredaje

Primopredaja mora sadržavati:

- *trenutno stanje;*
- *izvršene aktivnosti;*
- *preostale zadatke;*
- *opasnosti;*
- *raspoloživu opremu;*
- *važne kontakte.*

26. PRIVREMENI ZAVRŠETAK OPERATIVNOG DJELOVANJA

Privremeni završetak aktivnosti može se izvršiti kada:

- *neposredna opasnost prestane;*
- *zadatak bude izvršen;*
- *odgovornost preuzmu druge službe;*
- *više nije potrebno angažovanje jedinice.*

O završetku odlučuje nadležno lice ili rukovodilac akcije.

26. DEMOBILIZACIJA SPECIJALIZIRANE JEDINICE

26.1. Opće odredbe

Demobilizacija predstavlja organizovani proces završetka angažovanja Specijalizirane jedinice, povratka ljudstva i materijalno-tehničkih sredstava. Demobilizacija se provodi nakon:

- *završetka zadatka;*
- *prestanka neposredne opasnosti;*
- *odluke nadležnog štaba civilne zaštite;*
- *preuzimanja aktivnosti od strane drugih službi.*

26.2. Naredba za demobilizaciju

Naredba za demobilizaciju mora sadržavati:

- *naziv jedinice/tima koja/i se povlači;*
- *razlog završetka angažovanja;*
- *vrijeme početka povlačenja;*
- *mjesto povratka;*
- *obaveze nakon povratka;*
- *lice odgovorno za provođenje demobilizacije.*

26.3. Postupak demobilizacije

Starješina jedinice provodi sljedeće aktivnosti:

- *obavještava pripadnike o završetku zadatka;*
- *vrši provjeru brojnog stanja;*
- *evidentira eventualne povrede ili probleme;*

- *organizuje povratak;*
- *vrši pregled opreme sa vođama timova;*
- *predaje izvještaj nadležnom organu.*

27. POVRATAK SPECIJALIZIRANE JEDINICE U BAZU

27.1. Po povratku Specijalizirane jedinice izvršava se:
- *prijem ljudstva;*
- *pregled vozila;*
- *pregled opreme;*
- *čišćenje i servisiranje sredstava;*
- *dopuna potrošenog materijala;*
- *arhiviranje dokumentacije.*

27.2. Kontrolne liste starješine nakon intervencije:
- *izvršena prozivka;*
- *oprema vraćena;*
- *izrađen izvještaj;*
- *predložene mjere poboljšanja.*

28. ZAVRŠNI IZVJEŠTAJ O ANGAŽOVANJU

28.1. Obaveza izrade izvještaja
Nakon završetka intervencije starješina Specijalizirane jedinice izrađuje završni izvještaj.
- *Izvještaj se dostavlja:*
- *nadležnoj službi civilne zaštite;*
- *Kantonalnoj upravi civilne zaštite;*
- *nadležnom štabu kada je aktiviran.*

28.2. Sadržaj završnog izvještaja
Završni izvještaj sadrži:
- *osnovne podatke o događaju;*
- *vrijeme angažovanja;*
- *angažovane snage;*
- *korištenu opremu;*
- *izvršene zadatke;*
- *ostvarene rezultate;*
- *probleme tokom rada;*
- *nastalu štetu na opremi;*
- *prijedloge za poboljšanje.*

29. OBRAZAC ZAVRŠNOG IZVJEŠTAJA

Obrazac završnog izvještaja sadrži:
- *osnovni podaci;*
- *angažovana jedinica;*
- *opis aktivnosti;*
- *utrošena sredstva;*
- *problemi i preporuke.*

30. ANALIZA NAKON INTERVENCIJE

30.1. Cilj analize

Analiza nakon intervencije provodi se radi:

- *utvrđivanja uspješnosti djelovanja;*
- *prepoznavanja problema;*
- *unapređenja procedura;*
- *poboljšanja obuke;*
- *povećanja spremnosti jedinica.*

30.2. Učesnici analize

U analizi učestvuju:

- *predstavnici civilne zaštite;*
- *starješina jedinice;*
- *vođe timova;*
- *pripadnici jedinice;*
- *druge službe koje su učestvovale.*

30.3. Elementi analize

Razmatra se:

- *Planiranje: da li je zadatak bio jasno definisan; da li su raspoloživi resursi bili dovoljni.*
- *Organizacija: efikasnost komandovanja; komunikacija; koordinacija.*
- *Izvršenje zadatka: ostvareni rezultati; problemi; sigurnosni aspekti.*
- *Preporuke: izmjene procedura; dodatna oprema; dodatna obuka.*

31. PREPORUKE

Na osnovu analize sačinjavaju se preporuke koje mogu obuhvatiti:

- *izmjene SOP-a;*
- *nabavku opreme;*
- *promjene u organizaciji;*
- *dodatne vježbe;*
- *unapređenje komunikacije.*

Sve preporuke evidentiraju se i prate do realizacije.

32. OBUKA I VJEŽBE JEDINICE

32.1. Cilj obuke

Obuka se provodi radi:

- *održavanja operativne sposobnosti;*
- *pravilnog korištenja opreme;*
- *sigurnog rada;*
- *uvježbavanja procedura.*

32.2. Vrste obuke

Obuka obuhvata:

- *osnovnu obuku;*
- *specijalističku obuku;*
- *periodične treninge;*
- *praktične vježbe;*
- *zajedničke vježbe sa drugim službama, vježbe u BiH kao i učešće u međunarodnim vježbama.*

32.3. Planiranje vježbi
Plan vježbi treba sadržavati:

- *cilj vježbe;*
- *scenario;*
- *učesnike;*
- *lokaciju;*
- *sredstva;*
- *način ocjenjivanja.*

36. KONTROLA PRIMJENE SOP-a

36.1. Kontrolu primjene SOP-e vrše:

- *Kantonalna uprava civilne zaštite;*
- *Kantonalni štab civilne zaštite;*
- *starješina jedinice i vođe timova;*

36.2. Predmet kontrole
Kontroliše se:

- *poznavanje procedure;*
- *spremnost Specijalizirane jedinice;*
- *stanje opreme;*
- *vođenje evidencija;*
- *izvršenje obuke;*
- *primjena sigurnosnih mjera.*

37. AŽURIRANJE SOP-a

Ove procedure se preispituju:

- *nakon velikih intervencija;*
- *nakon promjene propisa;*
- *nakon organizacionih promjena;*
- *najmanje periodično prema odluci nadležnog organa.*

Prijedloge izmjena mogu dostaviti:

- *starješina i vođe timova jedinica;*
- *Kantonalna uprava civilne zaštite;*
- *Kantonalni štab civilne zaštite.*

38. ZAVRŠNE ODREDBE

Svi subjekti obuhvaćeni ovim procedurama dužni su postupati prema utvrđenim pravilima i postupcima. Nepoznavanje procedura ne oslobađa pripadnike i odgovorne osobe obaveze postupanja u skladu sa propisanim procedurama..

Standardno operativne procedure stupaju na snagu danom donošenja i bit će objavljene na web stranici Kantonalne uprave civilne zaštite, www.czusk.ba.

Broj: 15-04-2-5921-2/26
Bihać, 20.11.2026. godine

DIREKTOR
Dževad Livaković, prof.